Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 10 december 2024

Portefeuille
ICT en Digitale Stad (49)
Regelgeving en Handhaving (4)
Openbare Ruimte en Groen (33)
Sociale Zaken (14)
Onderwijs (9)

Agendapunt
B32

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het Stedelijk privacykader Wet politiegegevens Gemeente Amsterdam

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met het Stedelijk privacykader Wet politiegegevens Gemeente Amsterdam.

Kernboodschap

Het college heeft ingestemd met het Stedelijk privacykader Wet politiegegevens Gemeente Amsterdam. Hiermee stelt het college vast welke specifieke uitgangspunten en algemeen te volgen procedures er gelden bij de verwerking van politiegegevens op grond van de Wet politiegegevens.

Bestuurlijke achtergrond

Op 20 december 2022 heeft het college kennisgenomen van de uitkomsten van de externe audit op de uitvoering van de Wet politiegegevens (Wpg) door de gemeente Amsterdam en het daarop gebaseerde verbeterplan. Op 27 februari 2024 heeft het college kennisgenomen van de uitkomsten van de hercontrole naar aanleiding van de externe audit.

In de genoemde audits heeft de auditor geadviseerd om de geldende wettelijke voorschriften om te zetten in een beleidskader voor de gemeentelijke organisatie. De opvolging van die aanbevelingen heeft geresulteerd in het voorliggende Stedelijk privacykader Wet politiegegevens gemeente Amsterdam.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid onder a, van de Gemeentewet geeft het college de bevoegdheid om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

De Wet politiegegevens regelt de omgang persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de uitvoering van de politietaak. De wetgever heeft hierover nadere regels opgenomen in onder andere het Besluit politiegegevens (Bpg) en het Besluit boa politiegegevens (Bboapg).

Onderbouwing besluit

De afgelopen jaren heeft de Europese wetgever structureel gewerkt aan het verbeteren van de bescherming van de burger tegen ongerechtvaardigde inbreuken op de persoonlijke levenssfeer (privacy). Zo zijn in 2016 zowel de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) als de Law Enforcement Directive (m.b.t. politiegegevens) en in 2022 de NIS2-richtlijn (m.b.t. informatiebeveiliging). Deze verordening en richtlijnen staan los van elkaar, maar vullen elkaar aan om de fundamentele rechten te beschermen. De Wet politiegegevens 2019 is de nationale vertaling van de Law Enforcement Directive.

Veel handhavers binnen de gemeente Amsterdam zijn aangesteld als buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) en toezichthouder. Als een handhaver daadwerkelijk optreedt als boa, dan valt de verwerking van persoonsgegevens onder de Wet politiegegevens (Wpg). De normen die uit de Wpg voortvloeien zijn grotendeels gelijk aan die uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming, maar niet identiek. Zo kent de Wpg bijvoorbeeld specifieke bewaartermijnen voor de opslag van politiegegevens, terwijl de AVG geen concrete bewaartermijnen voorschrijft. Ook stelt de Wpg andere eisen bij het delen van politiegegevens tussen verschillende partijen, is er een verplichting tot logging (vastlegging langs elektronische weg) en zijn er in de Wpg aanvullende beperkingen en uitzonderingen op de in de AVG geldende privacyrechten van betrokkenen. De Wpg kent tot slot een auditverplichting.

Gelet op de inhoudelijke verschillen tussen de Wpg en de AVG is er behoefte aan een specifiek kader voor het verwerken van politiegegevens, dat aanvullend is op het Stedelijk kader verwerken persoonsgegevens Gemeente Amsterdam uit 2018 (dat de gemeentelijke uitvoering van de AVG beschrijft).

Het voorliggende Stedelijk privacykader wet politiegegevens Gemeente Amsterdam (hierna Stedelijk privacykader) is primair bedoeld als intern gemeentelijk beleid. In de praktijk wordt al veelal volgens de richtlijnen van dit beleid door de gemeentelijk organisatie gewerkt. Maar dat beleid was tot op heden nooit geformaliseerd in één regeling. Met het Stedelijk privacykader stelt het college nu formeel vast welke specifieke uitgangspunten en algemeen te volgen procedures er gelden bij de verwerking van politiegegevens op grond van de Wpg.

Het Stedelijk privacykader heeft niet alleen betrekking op de lijndirecties waar boa’s zijn aangesteld. Het heeft ook betrekking op de lijndirecties die gegevens ontvangen hebben die eerst ooit door boa's (of door de politie) zijn verzameld. Die verwerken dan (ex)politiegegevens. Hier zijn ook regels aan verbonden.

Het Stedelijk privacykader is vormgegeven conform het landelijke model hiervoor dat is opgesteld door de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Dit is aangevuld met specifieke aanbevelingen uit de audits en vertaald naar de Amsterdamse situatie. Het gaat in op:

- de governance van de Wpg binnen de gemeente. Hierbij wordt ingegaan op de respectievelijke verantwoordelijkheden, de kaders en sjablonen, het toezicht, de informatiebeveiliging, het informatiebeheer;
- de inhoudelijke uitgangspunten die volgen uit de wet. Hierbij wordt ingegaan op het verstrekken en ter beschikking stellen van politiegegevens en het ontvangen ervan;
- de technische inrichting van applicaties die politiegegevens verwerken;
- de manier waarop we organisatorisch invulling geven aan bepaalde vereisten. Hierbij wordt ingegaan op het borgen van de boa-bevoegdheden, het aanstellen van een bevoegd functionaris, transparantie, het uitoefenen van rechten door betrokkenen, privacy by design and by default, het register van verwerkingen en het register van verstrekkingen, de Data Protection Impact Assessment en de auditcylus.

Het Stedelijk privacykader is een 'hoog-over'beschrijving. Onder het Stedelijk privacykader worden op specifieke onderwerpen ambtelijke richtlijnen en procedures opgesteld om de betrokken directies concrete handvatten te geven bij de uitvoering.

Alle werkgevers van boa's hebben te maken met de Wpg. Ook ketenpartners in het opsporingsdomein waar de gemeentelijke boa's mee samenwerken werken momenteel aan invoering van beleid voor de Wpg. Dit heeft tot gevolg dat steeds meer op dezelfde manier wordt gewerkt en overal de benodigde waarborgen worden gerealiseerd.

De gemeente Amsterdam is al enige jaren actief in het steeds verder implementeren en voldoen aan de Wpg, waarbij nauw wordt samengewerkt tussen de centrale coördinator Wpg, de betreffende lijndirecties en de ketenpartners in het opsporingsdomein. Het voorliggende beleid is dan ook in gezamenlijkheid vormgegeven. In de praktijk wordt ook al veel volgens de richtlijnen van dit beleid door de gemeentelijk organisatie gewerkt, aangevuld met bestaande richtlijnen zoals op het gebied van informatiebeveiliging en cybersecurity.

Participatie

N.v.t.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: N.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-068659	College van B&W Voordracht (pdf)

AD2024-075254	Stedelijk privacykader Wet politiegegevens Gemeente Amsterdam_v23okt.docx (msw12)
AD2024-075255	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten